

SNAS

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA

METODICKÁ SMERNICA NA AKREDITÁCIU

**SVEDECKÉ POSUDZOVANIE OVEROVATEĽOV
EMISIÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV**

MSA–V/03

Vydanie: 3

Aktualizácia: 0

BRATISLAVA

September 2022

Spracoval: Ing. Renáta Kuřková

Preskúmal: Ing. Gizela Pelechová

Schválil: Mgr. Martin Senčák – riaditeľ

Účinnosť od: 15. septembra 2022

Nadobudnutím účinnosti tejto MSA končí účinnosť MSA-V/03 zo dňa 15.08.2021.

Táto MSA neprešla jazykovou úpravou.

Metodické smernice na akreditáciu sa nesmú rozmnožovať a kopírovať na účely predaja.

Dostupnosť MSA: <https://www.snas.sk>

OBSAH

Strana

1	ÚVOD	4
2	POUŽITÉ SKRATKY	4
3	SÚVISIACE DOKUMENTY	4
4	POSTUP PRI VÝKONE SVEDECKÉHO POSUDZOVANIA	5
5	SPRÁVA ZO SVEDECKÉHO POSUDZOVANIA	5
6	OBLASTI ČINNOSTÍ PRE SVEDECKÉ POSUDZOVANIE	6

1 ÚVOD

Touto metodickou smernicou sa upravuje postup pri svedeckom posudzovaní overovateľov emisií skleníkových plynov (ďalej len „V“) podľa EN ISO/IEC 17029: 2019, EN ISO 14065: 2021, a vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2067 v znení vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/2084, ktorý je záväzný pre pracovníkov akreditačného orgánu a žiadateľov o akreditáciu.

2 POUŽITÉ SKRATKY

EA	Európska spolupráca pre akreditáciu (European Co-operation for Accreditation)
EN	Európska norma
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
ETS	systém obchodovania s emisiami (Emission Trading System)
IAF	Medzinárodné akreditačné fórum (International Accreditation Forum)
IEC	Medzinárodná elektrotechnická komisia (International Electrotechnical Commission)
ISO	Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (International Organisation for Standardization)
M	povinný (Mandatory)
MD	povinný dokument (Mandatory Document)
MSA	metodická smernica na akreditáciu
PS	posudzovacia skupina
SNAS	Slovenská národná akreditačná služba
V	overovateľ emisií skleníkových plynov (Verifier)
Z. z.	Zbierka zákonov

3 SÚVISIACE DOKUMENTY

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2067	O overovaní údajov a o akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES
Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2084	ktorým sa mení a opravuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/2067 o overovaní údajov a o akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES
Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066	O monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012
Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2085	ktorým sa mení a opravuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/2066 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES
Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady	O vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES
Zákon č. 414/2012 Z. z.	O obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
EN ISO/IEC 17029:2019	Posudzovanie zhody. Všeobecné princípy a požiadavky na orgány validácie a verifikácie

EN ISO 14065: 2021	Všeobecné princípy a požiadavky na orgány, ktoré overujú a validujú environmentálne informácie
EN ISO 14064-3: 2019	Skleníkové plyny. Časť 3: Pokyny na validáciu a overovanie výrokov o skleníkových plynoch
ISO 14066: 2011	Skleníkové plyny. Požiadavky na spôsobilosť tímov pre validáciu a overovanie skleníkových plynov
MSA-04	Postup pri akreditácii
MSA-V/01	Oblasť a rozsah akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov Záväzný dokument IAF na aplikáciu ISO 14065: 2013
MSA-V/02	(IAF MD 6:2014)
MSA-V/04	Dokument EA pre akreditáciu overovacích orgánov na účely smernice EÚ ETS (EA-6/03 M: 2022)

4 POSTUP PRI VÝKONE SVEDECKÉHO POSUDZOVANIA

Svedecké posudzovanie je neoddeliteľnou súčasťou procesu posudzovania, pri ktorom sa sleduje a hodnotí postup členov tímu V pri overovaní.

PS hodnotí prípravu na výkon overovania, výkon overovania a zhodnotí celkový priebeh výkonu overovania, vrátane efektívnosti a spôsobu jeho výkonu, ako aj dodržiavania dokumentovaných postupov, predpisov a noriem pri overovaní.

5 SPRÁVA ZO SVEDECKÉHO POSUDZOVANIA

Zo svedeckého posudzovania sa vypracováva Správa, v ktorej je zhodnotený priebeh overovania a jeho súlad s predpismi platnými u V, zdokumentovanými v jeho dokumentácii.

Správa zo svedeckého posudzovania obsahuje:

- číslo služby, číslo registrovaného člena V, číslo osvedčenia V,
- normu a predpis, podľa ktorých sa vykonáva posudzovanie,
- mená a priezviská členov PS a ich funkcie,
- názov a adresu žiadateľa V, názov a adresu pracoviska V,
- dátum vykonania svedeckého posudzovania,
- typ akreditačnej služby, ktorej je svedecké posudzovanie súčasťou,
- položku z rozsahu akreditácie, svedecky posudzovaný overovací tím, názov a adresu prevádzkovateľa,
- hodnotenie:
 - prípravnej fázy – príprava na výkon overovania (vyčlenenie času, strategická analýza a analýza rizík, plán overovania, plán odoberania vzoriek údajov, program overovania; vymenovanie overovacieho tímu; komunikácia s prevádzkovateľom),
 - výkonu overovania – začatie overovania (otvorenie; vysvetlenie priebehu overovania), rozdelenie úloh (súlad s programom overovania; plnenie úloh jednotlivými členmi overovacieho tímu; vedenie záznamov), overovanie (kontrola vykonávania plánu monitorovania, použitie analytických postupov, overovanie údajov uvedených v správe prevádzkovateľa, overovanie správneho uplatňovania metodiky monitorovania, overovanie metód uplatňovaných na chýbajúce údaje, hodnotenie neistoty, odoberanie vzoriek, overenie efektívnosti a adekvátnosti nápravných opatrení/overenie nových informácií; závery

o výsledkoch overovania), ukončenie overovania (oznámenie výsledkov overovania; informácie o ďalšom postupe; záver),

- efektívnosti a spôsobu overovania (dodržiavanie programu overovania; zručnosť, dôslednosť, prezentačné schopnosti jednotlivých členov overovacieho tímu), dodržiavania dokumentovaných postupov/predpisov/noriem pri overovaní,
- celkové – kladné a záporné stránky, návrhy na zlepšenie, počet identifikovaných a odstránených nezhôd, záver (kompetentnosť jednotlivých členov overovacieho tímu vo vzťahu k uvedenej položke z rozsahu akreditácie).

6 ZOSKUPENIA SKUPÍN ČINNOSTÍ PRE SVEDECKÉ POSUDZOVANIE

Jednotlivé skupiny činností sú definované podľa Prílohy I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2067, v znení vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/2084.

Zoskupenia skupín činností – klastre, sú definované v zmysle dokumentu EA-6/03 M: 2022, Príloha F (MSA-V/04), a sú používané na výber svedeckých posudzovaní.

Kritériá pre výber a výkon svedeckých posúdení sú podrobne popísané v MSA-V/04, pričom vo všeobecnosti platia nasledovné zásady:

- pri akreditácii sa vykonáva minimálne jedno svedecké posúdenie v každom klasteri a v rozsahu činností, ktoré sú predmetom akreditácie.
- pri dohľade sa vykonáva minimálne jedno svedecké posudzovanie v každom klasteri a v rozsahu činností, ktoré sú predmetom dohľadu. Ak je to aplikovateľné, zariadenia využívajúce CEMS musia byť svedecky posúdené minimálne raz za akreditačný cyklus.
- pri reakreditácii sa vykonáva minimálne jedno svedecké posudzovanie v každom klasteri a v rozsahu činností, ktoré sú predmetom reakreditácie. Počas reakreditácie sa musí potvrdiť, že všetky klastre v rámci akreditovaného rozsahu boli svedecky posúdené v akreditačnom cykle.
- pri rozšírení akreditácie sa vykonáva svedecké posudzovanie ako pri akreditácii a v rozsahu činností, ktoré sú predmetom rozšírenia.

Zoskupenia skupín činností do klastrov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Klaster	Skupina činností	Podskupina činností
A	1a, 1b 7	<ul style="list-style-type: none"> - Spaľovanie palív v zariadeniach, v ktorých sa používajú iba komerčné štandardné palivá vymedzené vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2018/2066, alebo kde sa v zariadeniach kategórie A alebo B používa zemný plyn. - Spaľovanie palív v zariadeniach bez obmedzenia - Výroba buničiny z dreva alebo iných vláknitých materiálov - Výroba papiera alebo lepenky
B	6	<ul style="list-style-type: none"> - Výroba cementového slinku - Výroba vápna alebo kalcinácia dolomitu alebo magnezitu - Výroba skla vrátane sklených vlákien - Výroba keramických výrobkov vypaľovaním - Výroba izolačného materiálu z minerálnej vlny - Sušenie alebo kalcinácia sadry alebo výroba sadrokartónu a iných výrobkov zo sadry

Klaster	Skupina činností	Podskupina činností
C	2, 8	<ul style="list-style-type: none"> - Ražňovanie minerálnych olejov - Výroba sadzí - Výroba amoniaku - Výroba organických chemikálií vo veľkom množstve krakováním, reformováním, čiastočnou alebo úplnou oxidáciou alebo podobnými procesmi - Výroba vodíka (H₂) a syntetického plynu reformováním alebo čiastočnou oxidáciou - Výroba uhličitanu sodného (Na₂CO₃) a hydrogénuhličitanu sodného (NaHCO₃)
D	3, 4, 5	<ul style="list-style-type: none"> - Výroba koksu - Praženie alebo spekanie vrátane granulovania kovovej rudy (vrátane sírnej rudy) - Výroba surového železa alebo ocele (primárne alebo sekundárne tavenie) vrátane kontinuálneho liatia - Výroba alebo spracovanie železných kovov (vrátane ferozliatin) - Výroba sekundárneho hliníka - Výroba alebo spracovanie neželezných kovov vrátane výroby zliatin - Výroba primárneho hliníka (emisie CO₂ a PFC)
E	9	<ul style="list-style-type: none"> - Výroba kyseliny dusičnej (emisie CO₂ a N₂O) - Výroba kyseliny adipovej (emisie CO₂ a N₂O) - Výroba kyseliny glyoxalovej a glyoxylovej (emisie CO₂ a N₂O)
F	10, 11	<ul style="list-style-type: none"> - Zachytávanie skleníkových plynov zo zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/87/ES, na účely prepravy a geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES - Preprava skleníkových plynov potrubiami na účely geologického ukladania v úložisku, ktoré je povolené podľa smernice 2009/31/ES - Geologické ukladanie skleníkových plynov v úložisku povolené podľa smernice 2009/31/ES
G	12	Letecké činnosti (údaje o emisiách a tonokilometroch)
H	98	Ostatné činnosti podľa článku 10a smernice 2003/87/ES

© SNAS 2022